

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวโน้มหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในทศวรรษหน้า ด้วยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรหรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Experts) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการสอน และมีประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรศิลปศึกษา ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
2. เป็นนักการศึกษาทางด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรทางด้านศิลปะและศิลปศึกษา
3. เป็นผู้บริหารภาควิชาศิลปะที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศึกษา

ผู้วิจัยได้ ขอความร่วมมือในการเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภาควิชาหลักสูตร หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ แล้วติดต่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญตามรายชื่อที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 33 ท่าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การศึกษารวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรี และเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จากตำราวารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 รอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบในแบบสอบถามรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และปลายเปิด (Open-Ended-Form) ให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยมีขอบเขตดังนี้

- 1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 โครงสร้างหลักสูตร
- 1.3 เนื้อหาวิชา
- 1.4 การเรียนการสอน
- 1.5 สื่อการสอน
- 1.6 การวัดผลและประเมินผล

จากกรอบที่กำหนดไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสร้างแบบสอบถามรอบที่ 1 แล้วจึงนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ หลังจากผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาเรื่องของความตรงในเนื้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และร่วมกันพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอย่างละเอียดรอบคอบ

2. แบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 นำมาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แล้วให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม แสดงความคิดเห็นโดยการให้นำนักความเป็นไปได้ของข้อความแต่ละข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีแนวโน้มเป็นไปได้น้อยที่สุด

3. แบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามรอบที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของข้อความแต่ละข้อ เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยใช้ข้อความเดิมหากแต่เพิ่ม

ตำแหน่งของค่ามัธยฐาน (Median) ช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นตอบ โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทบทวนความคิดเห็นของตน ซึ่งในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นอย่างไร หากทบทวนความคิดเห็นของตนแล้วยังแตกต่างจากคนอื่น ๆ อยู่ ก็ให้เหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมของตนที่อยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ในข้อนั้น ๆ ผู้วิจัยจะนำความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในรอบนี้มาวิเคราะห์แล้วสรุปเป็นแนวโน้มหลักสูตรศิลปศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในทศวรรษหน้า

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วน ผู้วิจัยไปส่งและรับข้อมูลด้วยตนเอง และบางส่วนผู้วิจัยได้จัดส่งทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญส่งกลับผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของความคิดเห็นแต่ละข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 มัธยฐาน (Median)

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

4.50	ขึ้นไป	หมายถึง	ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุด
3.50 - 4.49		หมายถึง	ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีแนวโน้มเป็นไปได้มาก
2.50 - 3.49		หมายถึง	ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีแนวโน้มเป็นไปได้ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความโน้มเอียงไปได้น้อย
ต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ข้อความนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความโน้มเอียงไปได้น้อย
ที่สุด

3.4.2 ฐานนิยม (Mode)

คำนวณหาค่าความถี่คะแนนจาก 1 ถึง 5 ของแต่ละข้อคำถาม ระดับคะแนนใดที่มีความถี่สูงสุดถือเป็นค่าฐานนิยมของข้อนั้น ในกรณีที่มีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากัน และระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกัน จะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น ส่วนกรณีที่มีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากัน แต่ระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกัน จะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น

3.4.3 พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ คำนวณได้จากค่าความต่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าไม่เกิน 1.50 แสดงว่า ทักษะที่มีต่อข้อความนั้น สอดคล้องกัน

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าสูงกว่า 1.50 แสดงว่า ทักษะที่มีต่อข้อความนั้น ไม่สอดคล้องกัน

3.4.4 ความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน (Median) และฐานนิยม (Mode)

ผู้วิจัยจะคำนวณค่ามัธยฐานและฐานนิยมแล้วนำมาหาค่าความแตกต่างมัธยฐานและฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกับความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาค่าความสอดคล้องกันของแนวคิดแต่ละข้อคำถามมีดังนี้

0.01 - 0.99	หมายถึง	แนวคิดมีความสอดคล้องกันมากที่สุด
1.00 - 1.99	หมายถึง	แนวคิดมีความสอดคล้องกันมาก
2.00 - 2.99	หมายถึง	แนวคิดมีความสอดคล้องกันน้อย
3.00 ขึ้นไป	หมายถึง	แนวคิดไม่สอดคล้องกัน